

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר נמרוד ברנביץ'
יעץ מ"א: ד"ר שחר רהב

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בחוג ללימודי אסיה מיועדים להרחבת והעמקת הידע וההבנה בתחום לימודי אסיה המודרנית והעכשווית. התכנית שואפת להקנות לתלמידים מיומנויות וכלים ברמה מתקדמת לביצוע מחקר עצמאי שעוסק באסיה המודרנית והעכשווית, ובמקביל, להכשיר מומחים לאסיה המודרנית והעכשווית, שיוכלו להשתלב בתחומי עיסוק מעשיים שונים כגון כלכלה ומסחר, פוליטיקה, בטחון ומדיניות חוץ, משפטים, אנרגיה, תיירות, ותעשיית התרבות. לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמאית במסגרת כיתות קטנות תוך דגש על השתתפות פעילה של התלמידים בתהליך הלמידה.

תנאי הקבלה

1. מבוגרי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות בחוג ללימודי אסיה/מזרח-אסיה, ו-76 לפחות בחוג השני/מקבצים. מבוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים נדרש ציון משוקלל סופי בתואר הראשון של 80 לפחות.
2. ממועמדים המבקשים להתקבל למסלול א' נדרש בנוסף ציון של 80 לפחות בסמינר ב"א אחד לפחות.
3. הוועדה החוגית לתואר שני רשאית לשקול קבלת תלמידים למסלול ב' בציון משוקלל נמוך מ-80 (ולא פחות מ-76) תוך התניית ציון מעבר של 80 בלימודי ההשלמה.
4. הגשת מסמך "הצהרת כוונות": על כל מועמד להגיש מסמך בן כעמוד אחד ובו הוא מסביר ומפרט מדוע הוא מעוניין ללמוד בתכנית המ"א של החוג.
5. ההחלטה על קבלת המועמד ללימודים במסלול א' או ב' תתקבל על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני לפני תחילת הלימודים. במהלך השנה הראשונה ללימודים ניתן לפנות ליועץ המ"א ולבקש העברה ממסלול ב' ל-א' ולהיפך.
6. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת האם בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי קבלה לתכנית.
7. תלמיד שסיים את כל חובות השמיעה לתואר הראשון אך עדיין לא סיים את כל החובות לתואר יוכל להגיש את מועמדותו לתכנית כתלמיד על-תנאי אם עמד בתנאים הנזכרים בתקנון הלימודים לתואר השני של האוניברסיטה. ההחלטה האם לקבל את התלמיד לתכנית המ"א כתלמיד על-תנאי תתקבל על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני.

לימודי השלמה לבוגרי חוגים אחרים

1. בוגרי חוגים אחרים יידרשו להשלים עד סוף שנת הלימודים הראשונה בין שניים לארבעה קורסים עיוניים מתכנית ה"ב"א של החוג בהתאם למסלול שבחרו בהיקף כולל של 8-16 ש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות). ההחלטה כמה ואיזה קורסי השלמה צריך התלמיד ללמוד תתקבל על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני.
2. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה במעמד של תלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד להשלמת הקורסים הללו.
3. תלמיד החייב בלימוד קורסי השלמה יידרש להשלים את כל קורסי ההשלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה במסגרת תכנית המ"א.
4. תלמיד הלומד קורסי השלמה יהיה רשאי ללמוד במקביל גם קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני. לימודים אלה, עם זאת, לא ישנו את מעמדו כתלמיד על-תנאי בתכנית המ"א עד לסיום ההשלמות בציון ממוצע של 76 לפחות עד תום שנת הלימודים הראשונה.
5. לימודי ההשלמה אינם נכללים בשקלול השעות והציונים של לימודי התואר השני.

מבנה הלימודים והדרישות האקדמיות על-פי מסלולי לימוד

כללי

כל תלמידי התכנית יידרשו ללמוד בסמסטר הראשון את הקורס "סדנה בכתביה מתודולוגית" (2 שש"ס).
מסלול א'

1. תלמידי מסלול א' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים נוספים למ"א בסך של 26 שש"ס (וביחד עם הסדנה

- המתודולוגית, סך של 28 שש"ס) ולכתוב עבודות סמינר בשני קורסים לפי בחירתם. יש ללמוד קורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות ולכתוב לפחות עבודת סמינר אחת מתוך השתיים בתחום ההתמחות של התלמיד.
- תלמידי מסלול א' בעלי תואר ראשון בלימודי אסיה/מזרח-אסיה יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם בתכנית את קורסי השפה המתקדמים של האזור שבו הם מתמחים (סינית/יפנית למתקדמים א'-ב' וסינית/יפנית למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי סין ויפן, והינדי למ"א א'-ב' למתמחים בלימודי הודו). בוגרי תואר ראשון בחוגים אחרים, אשר לא למדו שפות אסיאניות במהלך לימודיהם לתואר ראשון, יידרשו להשלים עד סוף תקופת לימודיהם לפחות סינית/יפנית/הינדי א'-ד'.
- התלמידים במסלול א' יכתבו עבודת גמר מחקרית (תזה).
- על התלמיד להציג בפני הוועדה החוגית לתואר שני אישור מנחה לתזה עד סוף הסמסטר הראשון ללימודיו.
- באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול א' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

מסלול ב'

- תלמידי מסלול ב' יידרשו ללמוד במהלך שנתיים קורסים עיוניים נוספים למ"א בסך של 34 שש"ס (וביחד עם הסדנה המתודולוגית, סך של 36 שש"ס) ולכתוב עבודות סמינר בשלושה קורסים לפי בחירתם. יש ללמוד קורסים בהיקף של 20 שש"ס לפחות ולכתוב לפחות שתי עבודות סמינר מתוך השלוש בתחום ההתמחות של התלמיד.
- תלמידי מסלול ב' אשר למדו במסגרת התכנית למ"א 16 שש"ס של לימודי שפה יהיו פטורים מ-4 שש"ס של קורסים עיוניים ויידרשו ללמוד קורסים עיוניים בהיקף של 32 שש"ס סה"כ.
- התלמידים במסלול ב' ייבחנו בחינת גמר.
- באישור יועץ המ"א של החוג, יוכל תלמיד במסלול ב' ללמוד במהלך לימודיו לתואר קורס אחד לתואר שני מחוג אחר, וסמינר ב"א אחד במסגרת החוג, אם סמינר זה עוסק בתחום התמחותו של התלמיד.

פירוט קצר של מסלולי הלימוד:

מסלול א' (עם תיזה) (01-15-125201) – 28 שש"ס של לימודים עיוניים + 16-8 שש"ס של לימודי שפה.
מסלול ב' (עם בחינת גמר) (01-15-125202) – 26 שש"ס של לימודים עיוניים.

תכניות לימודים מיוחדות

החוג מאפשר לתלמידיו ליצור לעצמם תכנית אישית או לחילופין לבחור אחת מחמש התמחויות מובנות, שלוש מתוכן עם דגש אזורי ושתיים עם דגש תמאטי.

שלוש ההתמחויות האזוריות הן:

1. סין
2. יפן
3. הודו

שתי ההתמחויות התמאטיות הן:

4. פוליטיקה, בטחון וכלכלה באסיה המודרנית – התמחות זו עוסקת בתהליכים הפוליטיים המתרחשים במדינות אסיה, ביחסי החוץ של מדינות אלה ובתפקידן במערכת הבינלאומית, בכלכלה האסיאנית ובבעיות אנרגיה, במשברים על רקע אתני, במדיניות הביטחון, בצבא ובטרור.
5. חברה ותרבות באסיה המודרנית – התמחות זו עוסקת בתהליכים החברתיים והתרבותיים המתרחשים במדינות אסיה, בשינויים דמוגרפיים ותהליכי עיור, בשינויים בתחום המשפחה והמגדר, במערכת החינוך, בתחום האמנות, הספרות והתרבות הפופולארית, בתחום ההגות והזירה האקדמית ובתחום התקשורת.

תכנית לימודי תואר שני בלימודי אסיה לתלמידי תואר ראשון במשפטים

כללי

עלייתה הכלכלית והפוליטית של יבשת אסיה בעשורים האחרונים הינה חלק ממגמה ארוכת טווח של מעבר הדרגתי של כוח והשפעה מהמערב למזרח. אוכלוסיית אסיה מהווה כיום כשלוש חמישיות מאוכלוסיית העולם, ושלוש ממדינותיה – סין, יפן והודו – הינן מעצמות כלכליות מהשורה הראשונה. בשנים האחרונות, על רקע התחזקות והתרחבות הקשרים העסקיים, הבטחוניים, התרבותיים והפוליטיים בין ישראל למדינות אסיה, גדל

מאוד הצורך במשפטים המכירים את התרבות ואת המערכת הכלכלית, הפוליטית והמשפטית של מדינות אלה. התכנית המשותפת משלבת בין תחום המשפט ולימודי אסיה ומטרתה להכשיר משפטים מומחים לאסיה אשר יוכלו להשתלב בגופים ציבוריים ופרטיים במגוון תחומים או לעסוק במחקר במסגרת האקדמיה. מדובר בתכנית ייחודית בישראל, המשלבת את השאיפה לרב-תחומיות שמאפיינת את הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה יחד עם האוריינטציה המודרנית והיישומית שמאפיינת את החוג ללימודי אסיה באוניברסיטת חיפה.

תנאי הקבלה לתכנית

התכנית מיועדת לתלמידי תואר ראשון בפקולטה למשפטים, אשר טרם סיימו את לימודיהם. הקבלה לתכנית ללימודי תואר שני בחוג ללימודי אסיה תהיה במעמד של תלמיד על-תנאי. מעמד זה יהיה בתוקף כל עוד לא סיים התלמיד את חובותיו לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. תלמידים מצטיינים בפקולטה למשפטים יהיו רשאים ללמוד בתכנית אם בשנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון שלהם צברו 72 נ"ז משפטיות (הכוללות את כל קורסי החובה וקורסי בחירה משפטיים) ולפחות 16 נ"ז בחוג ללימודי אסיה (לימודי השלמה מלאים וכן אופציה ללימודי שפה), וממוצע ציוניהם בלימודים האלה בכל אחד משני החוגים הינו 85 לפחות.